

Hundförarförsäkring GRH80:1

2016-07-01

Hundförarförsäkring

Detta försäkringsvillkor utgör en del av försäkringsavtalet mellan försäkrings-
tagaren och försäkringsgivaren. Försäkringsavtalet består av

- Försäkringsbrev med specifikationer och särskilda villkor
- Grundvillkor (detta villkor)
- Allmänna avtalsbestämmelser, AA
- Försäkringsavtalslagen (2005:104, FAL)
- Övrig svensk rätt

Försäkringsbrevet med specifikationer och angivna försäkringsvillkor gäller före
ej tvingande lagregler. Innehåller de olika delarna av försäkringsavtalet mot-
stridiga bestämmelser gäller tolkningsföreträde i den ordning som anges ovan,
dock alltid så att särskilda regler har företräde framför generella. Villkoret ingår i
en serie villkor för företagsförsäkring. Samtliga dessa villkor är indelade efter ett
gemensamt system, vilket medför att numreringen inte alltid är löpande.

De villkor som gäller för försäkringsavtalet anges i försäkringsbrevet med
villkorsnummer och/eller villkorsnamn. Kortare villkorstexter kan finnas i
försäkringsbrevet.

Fet stil anger när ord, uttryck eller begrepp finns förklarade i kapitel Definitioner i Allmänna avtalsbestämmelser och Definitioner (AA).

Detta villkor innehåller nedan angiven omfattning. Det framgår av försäkringsbrevet vilken omfattning just din försäkring har.

ANSVARSFÖRSÄKRING

Allmänt ansvar och produktansvar.

RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING

- Tvist
- Skattemål
- Miljöbrott

KRISFÖRSÄKRING

KOLLEKTIV OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING (Tilläggsförsäkring)

AVBROTTSFÖRSÄKRING VID ARBETSOFÖRMÅGA (Tilläggsförsäkring)

UPPLYSNINGSPLIKT

Både vid tecknandet och vid förnyelse av försäkringen är det viktigt att du lämnar rätt uppgifter om försäkringsbelopp, årsomsättning eller andra uppgifter som ligger till grund för försäkringen. Om du inser att vi tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen ska du utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

RISKÖKNING

Ändras de förhållanden som ligger till grund för försäkringen och medför ändringen ökad risk för skada, ska du meddela detta till oss. Har du uppsåtligt eller av oaktsamhet inte uppfyllt din upplysningsplikt kan det, liksom vid riskökning, leda till att försäkringsgivaren är fri från ansvar för, eller endast har ett begränsat ansvar för skada.

ÅTGÄRDER I SAMBAND MED SKADA

RÄDDNINGSPLIKT

Försäkrad ska efter förmåga

- avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående
- begränsa skada som redan inträffat

SKADEANMÄLAN

Skada som kan medföra ersättningskrav ska anmälas till oss så snart som möjligt, dock senast ett år efter det att det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant försäkringskydd inträdde. Vid stöld, inbrott, rån, överfall eller annat brott ska polisanmälan göras och kopia på anmälan sändas till försäkringsgivaren.

ERSÄTTNINGSKRAV

Krav på försäkringsersättning eller annat försäkringskydd ska framställas till försäkringsgivaren senast ett år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Annars går rätten till ersättning förlorad.

Med "det förhållande" menas

- vid ansvarsförsäkring - tidpunkten då den försäkrade fick kännedom om skadeståndskrav mot honom, oavsett om kravet preciserats ekonomiskt,
- vid rättsskyddsförsäkring - tidpunkten för tvistens uppkomst.

Innehållsförteckning

A	ANSVARSFÖRSÄKRING	6
1	Vem försäkringen gäller för	6
2	När försäkringen gäller	6
3	Var försäkringen gäller	6
4	Försäkrad verksamhet	6
6	Vad försäkringen gäller för	7
7	Vad försäkringen inte gäller för	7
9	Försäkringsbelopp och högsta ersättning	10
10	Självrisk	10
11	Säkerhetsföreskrifter	10
12	Åtgärder vid skada	10
13	Anmälan om skada mm	11
15	Ersättningsregler	12
B	RÄTTSKYDDSFÖRSÄKRING	13
1	Tvister	13
1.2	När försäkringen gäller	13
1.3	Var försäkringen gäller	13
1.6	Vad försäkringen gäller för	13
1.7	Vad försäkringen inte gäller för	14
2	Skattemål	15
2.2	När försäkringen gäller	15
2.3	Var försäkringen gäller	15
2.6	Vad försäkringen gäller för	15
2.7	Vad försäkringen inte gäller för	15
3	Miljöbrott	16
3.2	När försäkringen gäller	16
3.3	Var försäkringen gäller	16
3.6	Vad försäkringen gäller för	16
3.7	Vad försäkringen inte gäller för	16
4	Gemensamma bestämmelser	16
4.1	Vem försäkringen gäller för	16
4.4	Försäkrad verksamhet	16
4.7	Vad försäkringen inte gäller för	16
4.9	Försäkringsbelopp - Högsta ersättning	17
4.10	Självrisk	17
4.12	Åtgärder vid skada	17
4.13	Anmälan om skadan	17
4.15	Ersättningsregler	18
4.16	Tidpunkt för betalning av ersättning	18

C	KRISFÖRSÄKRING	19
	1 Vem försäkringen gäller för	19
	2 När försäkringen gäller	19
	3 Var försäkringen gäller	19
	6 Vad försäkringen gäller för	19
	9 Försäkringsbelopp och Högsta ersättning	19
	10 Självrisk	19
	13 Anmälan om skada mm	19
	15 Ersättningsregler	20
	16 Tidpunkt för betalning av ersättning	20
D	KOLLEKTIV OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING (TILLÄGGSFÖRSÄKRING)	21
	1 Vem försäkringen gäller för	21
	2 När försäkringen gäller	21
	6 Vad försäkringen gäller för	21
	7 Undantag och begränsningar	23
	12 Åtgärder vid skada	23
	16 Tidpunkt för betalning av ersättning	24
	Definitioner	24
E	ABROTTSFÖRSÄKRING VID ARBETSOFORMÅGA (TILLÄGGSFÖRSÄKRING)	25
	1 Vem försäkringen gäller för	25
	2 När försäkringen gäller	25
	4 Försäkrad verksamhet	25
	5 Försäkrat intresse	25
	6 Vad försäkringen gäller för	25
	7 Vad försäkringen inte gäller för	26
	9 Försäkringsbelopp - Högsta ersättning	26
	10 Karens	26
	11 Säkerhetsföreskrifter	26
	13 Anmälan av skada	26
	14 Skadevärderingsregler	27
	15 Ersättningsregler	27
	16 Tidpunkt för betalning av skadeersättning	27
	Definitioner	27

A Ansvarsförsäkring

1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för **försäkringstagaren** (den försäkrade) och anställda hos den försäkrade för skada orsakad i tjänsten. Som anställd anses:

- Fysisk person som utför arbetsuppgifter i försäkrad verksamhet om ersättning för dennes arbete utgår från den försäkrade.
- Studerande som praktiserar hos den försäkrade.
- Styrelseledamot, dock endast i samband med utövande av tjänst eller ideellt uppdrag hos den försäkrade.
- Fysisk person som tillfälligt tillhandahålles den försäkrade av arbetsförmedling eller liknande förmedling för att utföra arbetsuppgifter som normalt utförs av anställd.

1.3 MEDFÖRSÄKRAD

Försäkringen gäller även för eventuell medförsäkrad som anges i försäkringsbrev.

2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skadeståndskrav som avser skada som inträffar under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

2.1 MILJÖSKADA

Vid **miljöskada** gäller försäkringen för skadeståndskrav som framställs mot den försäkrade under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

Anmärkning

Ett skadeståndskrav anses framställt då den försäkrade för första gången får ett skriftligt ersättningskrav eller då den försäkrade skriftligen underrättat försäkringsgivaren om att skada uppkommit. Den tidigare av dessa två tidpunkter är avgörande.

3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar i hela världen utom i **Nordamerika**, annat än som anges i punkt 3.1 och 3.2 eller i försäkringsbrevet.

3.1 FÖRSÄLJNINGS- OCH INKÖPSRESOR

Vid försäljnings- och inköpsresor samt vid deltagande i konferenser och mässor gäller försäkringen för skada som inträffar i hela världen.

3.2 MILJÖSKADA

Vid **miljöskada** gäller försäkringen endast för skada som inträffar inom Norden.

4 Försäkrad verksamhet

Försäkringen gäller för försäkringstagaren i egenskap av hundförare.

6 Vad försäkringen gäller för

6.1 OMFATTNING

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet enligt

- allmänna skadeståndsrättsliga regler
- allmänna bestämmelser utgivna av branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområde
- sedvanligt nyttjanderättsavtal med fastighetsägaren avseende övertaget fastighetsägaransvar
- avtal om personaluthyrning där den försäkrade åtagit sig ansvar för skada orsakad av utlyrd personal.

Försäkringen omfattar även skada orsakad av hund som den försäkrade vid skadetillfället ansvarar för.

6.1.1 PERSON- OCH SAKSKADA

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för person- och sakskada samt förmögenhetsskada som är en direkt följd av sådan person- eller sakskada. Om försäkringen gör undantag för viss person- eller sakskada gäller försäkringen inte heller för förmögenhetsskada till följd av den undantagna skadan. Försäkringen omfattar inte ren förmögenhetsskada med vilket förstås ekonomisk skada som uppkommer utan samband med att någon lider person- eller sakskada (se dock punkt 6.1.2 och 6.1.3).

6.1.2 SKADA ENLIGT MILJÖBALKEN

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för person-, sak- och ren förmögenhetsskada som består i eller är en följd av **miljöskada** enligt Miljöbalken, enligt 6.1.2.2.

6.1.2.2 MILJÖSKADA TILL FÖLJD AV TILLFÄLLIGT FEL

Försäkringen gäller för den försäkrades skadeståndsskyldighet för **miljöskada**, enligt Miljöbalken (1988:808) eller andra grannelagsrättsliga regler under förutsättning att

- fel tillfälligt begås
- fel plötsligt och oförutsett uppkommer på **byggnad**, anläggning eller anordning.

6.1.3 EKONOMISK OCH IDEELL SKADA VID DATAREGISTERANSVAR

Försäkringen omfattar även skadeståndsskyldighet för ekonomisk och ideell skada som den försäkrade i egenskap av registeransvarig kan åläggas enligt 48 § Personuppgiftslagen (1998:204, PUL).

6.1.5 HYRD LOKAL ELLER BYGGNAD

Försäkringen gäller för skadeståndskrav till följd av brandskada eller skada till följd av utströmmande vatten, på lokal eller byggnad eller del därav, som den försäkrade eller för hans räkning annan person hyr eller leasar, om inte den försäkrade enligt avtal är skyldig att teckna brandförsäkring för lokalen eller byggnaden.

6.2 ÅTAGANDE

Vid skadeståndskrav som kan omfattas av försäkringen och som beräknas överstiga för skadan tillämplig självrisk åtar sig Försäkringsgivaren gentemot den försäkrade att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- föra den försäkrades talan vid rättegång eller skiljeförfarande och i det fallet betala de rättegångs- eller skiljedomskostnader som uppkommer för den försäkrade eller som denne åläggs att betala och som denne inte kan få av motpart eller annan
- betala det skadestånd den försäkrade är skyldig att utge.

7 Vad försäkringen inte gäller för

Utöver allmänna undantag enligt Allmänna avtalsbestämmelser AA, punkt 6, gäller följande undantag.

7.1 FÖRSÄKRADS EGENDOM

Försäkringen gäller inte för skada på försäkrads egendom.

7.2 KRAV MELLAN FÖRSÄKRADE

Försäkringen gäller inte för skadeståndskrav mellan de försäkrade, om inte annat anges i försäkringsbrevet.

7.3 GEMENSAMMA EKONOMISKA INTRESSEN

Om inte annat anges i försäkringsbrevet gäller försäkringen inte för skadeståndskrav mellan den försäkrade och den försäkrades moder- eller dotterbolag, eller skadeståndskrav mellan den försäkrade och ett företag eller en verksamhet

- i samma koncern
- där ägarrelationen mellan den försäkrade och den som kräver skadestånd är 50% eller mer
- där den försäkrade ensam eller tillsammans med medförsäkrad, eller aktieägare i dessa, eller aktieägarens nära anhörig har mer än 50% ägande eller betydande inflytande.

7.4 LEVERERAD PRODUKT ELLER AVLÄMNAT ARBETE

7.4.1 SKADA PÅ LEVERERAD PRODUKT ELLER AVLÄMNAT ARBETE

Försäkringen gäller inte för skada på produkt som den försäkrade levererar eller för felaktigt utfört arbete.

7.4.2 KOSTNADER VID FEL I PRODUKT ELLER AVLÄMNAT ARBETE

Försäkringen omfattar inte kostnader för någon av följande åtgärder som avser eller har anknytning till levererade produkter:

- Att spåra produkter som har satts på marknaden.
- Information med anledning av fel, defekt eller säkerhetsbrist.
- Reklamation eller undersökning.
- Återtagande eller borttagande.
- Omleverans eller utbyte.
- Prisavdrag, täckningsköp eller hävning.
- Reparation, ändring eller justering.
- Deponering eller destruktion.

7.5 UTFÄSTELSE, GARANTI ELLER MARKNADSFÖRING

Försäkringen gäller inte för skada i den mån skadeståndskravet endast kan grundas på uttrycklig eller underförstådd utfästelse, garanti eller marknadsföring.

7.6 SÄRSKILT ÅTAGANDE

Försäkringen gäller inte för skada som försäkrad eller någon för vilken han svarar genom särskilt avtal åtagit sig att ersätta utöver gällande skadeståndsrätt eller försäkrat avtal.

7.7 BERUSNING ELLER DROGPÅVERKAN

Försäkringen gäller inte för skada orsakad under självorsakad berusning eller annan drogpåverkan. Detta undantag gäller dock endast om försäkrads arbetsledning eller företagsledning hade kännedom om berusningen eller påverkan.

7.8 KÄNDA FEL

Försäkringen gäller inte för **skada genom levererad produkt** eller avslutat arbete om den försäkrade eller dennes arbetsledning känt till, eller borde ha känt till, felet eller bristen innan skadan uppkom och låtit bli att vidta rimliga åtgärder för att förhindra den.

7.9 BRISTANDE UNDERSÖKNING

Försäkringen gäller inte om den försäkrade eller dennes arbetsledning inte låtit utföra sedvanliga undersökningar, provningar eller analyser för att fastställa levererad produkts eller avslutat arbetes lämplighet för avsett ändamål och detta medfört att defekt i produkten eller arbetet inte upptäckts.

7.11 MILJÖSKADA

7.11.2 MILJÖSKADA TILL FÖLJD AV GRADVIS PÅVERKAN

Försäkringen gäller inte för **miljöskada** till följd av gradvis påverkan. Undantaget gäller dock inte vid **miljöskada** enligt punkt 6.1.2.2.

7.12 SKADA GENOM MOTORFORDON, FARTYG, SPÅRBUNDNA FORDON OCH LUFTFARTYG

7.12.1 MOTORFORDON

Försäkringen gäller inte för skada som

- omfattas av Trafikskadelagen (1975:1410, TSL) eller motsvarande utländsk lagstiftning
- inträffar till följd av trafik med motorfordon när det används inom inhägnat område

7.12.2 FARTYG OCH ANSVAR PÅ SJÖN

Försäkringen gäller inte för sakskada till följd av kollision orsakad genom fartyg eller båt eller av dessa bogserade föremål.

7.12.3 SPÅRBUNDNA FORDON

Om inte annat anges i försäkringsbrevet/beviset gäller försäkringen inte för skada genom spårbundna fordon. Undantaget avser inte sådan trafik som omfattas av punkt 6.1 Omfattning, 3 punkten.

7.12.4 FLYG- OCH FLYGPLATSANSVAR

Försäkringen gäller inte för skada genom

- luftfartyg eller produkter ingående i luftfartyg
- markutrustning avsedd att användas i samband med luftfart

Försäkringen gäller inte heller för det ansvar som kan åläggas den försäkrade i egenskap av flygplatsansvarig eller i samband med flygledning.

7.13 FARLIGA PRODUKTER, INGREDIENSER OCH KOMPONENTER

7.13.1 LÄKEMEDEL

Försäkringen gäller inte för skada genom **läkemedel**.

7.13.2 TOBAK

Försäkringen gäller inte för personskada orsakad av skadebringande egenskaper hos tobak/tobaksprodukter.

7.13.3 BLODPRODUKTER MM

Försäkringen gäller inte för skada som, direkt eller indirekt, orsakats av AIDS, HIV eller andra sjukdomar relaterade till produkter eller preparat från människoblod, serum eller andra kroppsvätskor. Försäkringen gäller inte heller för skada som är en direkt eller indirekt följd av dessa.

7.14 OMHÄNDERTAGEN EGENDOM

Försäkringen gäller inte för skada på

- egendom som den försäkrade eller för hans räkning annan person hyrt, leasat, lånat eller annars nyttjat. Dock gäller försäkringen enligt punkt 6.1.5 vid skada på hyrd lokal eller fastighet.
- motordrivna fordon, luftfartyg, skepp eller båtar som den försäkrade eller någon som denne ansvarar för har omhändertagit, lånat eller annars nyttjat
- egendom som den försäkrade enligt avtal ska transportera, lagra eller lyfta.

7.15 FÖRUTSEBAR SKADA

Försäkringen gäller inte för skada som orsakas av handlande eller underlåtenhet att handla som - med hänsyn till omständigheterna - innebär en betydande risk för skadans uppkomst. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att varken den försäkrade eller dennes arbetsledning är medveten om eller borde ha varit medveten om skaderisken.

7.16 LAG, MYNDIGHETS FÖRESKRIFT ELLER BESLUT

Försäkringen gäller inte för skada som orsakas genom åsidosättande av lag, myndighets föreskrift eller beslut, domstols dom eller beslut, såvida inte den försäkrade kan visa att den försäkrade eller dennes arbetsledning varken har eller borde ha haft kännedom om åsidosättandet.

7.17 ANNAN FÖRSÄKRING

Försäkringen gäller inte för **arbetsskada** som drabbar anställd till den försäkrade eller **patientskada** som kan ersättas genom arbetsskade-, social- eller patientförsäkring, annan gällande försäkring eller ersättningsform eller som tjänsteförmån. Undantaget tillämpas dock inte i den mån lagenlig regressrätt föreligger mot den försäkrade.

7.18 BÖTER, VITEN ELLER STRAFFSKADESTÅND

Försäkringen omfattar inte böter, viten, straffskadestånd (till exempel "punitive damages") eller andra liknande kostnader.

7.19 FÖRSENING

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med försening av något slag på den försäkrades sida.

9 Försäkringsbelopp och Högsta ersättning

Försäkringsbeloppet, som anges i försäkringsbrevet, utgör högsta ersättning som försäkringsgivaren betalar för skadestånd, utrednings-, förhandlings-, rättegångs-, skiljedoms- och räddningskostnader.

9.1 SAMMANLAGD ERSÄTTNINGSSKYLDIGHET

Försäkringsgivarens sammanlagda ersättningskyldighet för person- och sakskada samt förmögenhetsskada som är en direkt följd av sådan person- eller sakskada är begränsad till ett försäkringsbelopp för varje skada och totalt två försäkringsbelopp per försäkringsår, dock med begränsningar enligt punkt 9.2 till 9.7. De i tillägg till ansvarsförsäkringen angivna försäkringsbeloppen ingår i det totala försäkringsbeloppet för ansvarsförsäkringen.

9.3 MILJÖSKADA

9.3.2 MILJÖSKADA TILL FÖLJD AV TILLFÄLLIGT FEL

Vid skadeståndsskyldighet för sak- och personskada samt ren förmögenhetsskada enligt Miljöbalken (1998:808) till följd av tillfälligt fel är försäkringsbeloppet SEK 1 000 000 vid varje skada och totalt per försäkringsår.

9.4 SKADA VID DATAREGISTERANSVAR

Vid skadeståndsskyldighet för ekonomisk och ideell skada vid dataregisteransvar är ersättningen begränsad till SEK 400 000 vid varje skada.

9.6 SKADA PÅ HYRD LOKAL ELLER BYGGNAD

Vid skada på hyrd lokal eller byggnad är ersättningen begränsad till SEK 5 000 000 vid varje skadetillfälle och sammanlagt per försäkringsår.

9.7 SKADA PÅ OMHÄNDERTAGEN EGENDOM

Vid skada på omhändertagen egendom är ersättningen begränsad till SEK 2 000 000 vid varje skada och högst SEK 4 000 000 per försäkringsår, om inte annat anges i försäkringsbrevet.

10 Självrisk

10.1 GRUNDSJÄLVRISK

Vid varje skadetillfälle dras från de sammanlagda kostnaderna för skadestånd, försäkringsgivarens utredning, förhandling, rättegång, skiljeförfarande och räddningsåtgärd ett belopp som utgör den försäkrades självrisk. Lägsta självrisk för försäkringen anges i försäkringsbrevet (grundsjälvrisk).

11 Säkerhetsföreskrifter

11.1 DOKUMENTATIONSPLIKT

Den försäkrade ska i rimlig omfattning förvara dokumentation i form av konstruktionsritningar, tillverkningsplaner, program- och systemtester, recept, instruktioner, bruksanvisningar, avtal, garantier och liknande handlingar på sådant sätt att de på försäkringsgivarens begäran kan uppvisas när det kan vara av betydelse för skadeutredning.

11.2 PÅFÖLJD VID ÅSIDOSÄTTANDE AV SÄKERHETSFÖRESKRIFT

Om den försäkrade inte iakttar sina skyldigheter och det kan antas vara till men för försäkringsgivaren, är försäkringsgivaren berättigad till skäligt avdrag på den ersättning, som annars borde ha betalats.

12 Åtgärder vid skada

12.1 RÄDDNINGSPLIKT

Den försäkrade ska efter förmåga

- avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående
- begränsa skada som redan inträffat.

Detta innebär att

- den försäkrade är skyldig att begränsa verkningarna av händelse som kan medföra skadeståndsskyldighet
- den försäkrade ska medverka till att eventuell återkravs rätt mot tredje man bevaras
- de föreskrifter som försäkringsgivaren meddelar ska följas.

12.2 PÅFÖLJD VID ÅSIDOSÄTTANDE AV RÄDDNINGSPLIKT

Om den försäkrade uppsåtligt eller av grov vårdslöshet inte uppfyller sin räddningsplikt enligt ovan och om det kan antas ha varit till men för försäkringsgivaren, är försäkringsgivaren berättigad till skäligt avdrag på den ersättning som annars borde ha betalats, eller till fullständig befrielse från ersättnings-skyldighet.

12.3 RÄDDNINGSSKOSTNAD

Försäkringsgivaren ersätter den försäkrades kostnader för räddningsåtgärder enligt punkt 12.1, om de med hänsyn till omständigheterna varit skäliga.

12.3.1 BEFARAD SKADA OCH SANERING

Ersättning lämnas dock inte för att avvärja befarad skada på grund av defekt hos levererad produkt eller egendom. Ersättning lämnas inte heller för kostnad för sanering av egen egendom eller på fastighet som ägs, hyrs eller annars nyttjas av den försäkrade.

13 Anmälan om skada mm

Den försäkrade ska snarast möjligt, dock senast inom ett år, skriftligen underrätta försäkringsgivaren om

- skadeståndskrav som framställts mot försäkrad, oavsett om kravet har preciserats ekonomisk,
- sin kännedom om att någon avser att framföra skadeståndskrav mot försäkrad
- handling som försäkrad inser eller har skälig anledning anta kan komma att leda till skadeståndskrav.

Om skadeståndskrav inte framförts till försäkringsgivaren inom ett år från den tidpunkt då den försäkrade mottagit detta är försäkringsgivaren fri från ersättnings-skyldighet.

13.4 SKYLDIGHET ATT LÄMNA UPPLYSNINGAR

Den försäkrade är skyldig att utan dröjsmål lämna försäkringsgivaren handlingar och andra upplysningar som kan vara av betydelse för skadeutredning.

13.5 SKYLDIGHET ATT UTREDA, VITRNA MED MERA

Den försäkrade är skyldig att utan ersättning verkställa de utredningar, analyser och undersökningar med mera, som är av betydelse för bedömning av skadefallet och den försäkrades ansvar, vilka kan genomföras inom den försäkrades verksamhet. Den försäkrade är även skyldig att utan ersättning vid rättegång se till att vittnes- och sakkunnigbevisning kan föras med hjälp av hos honom anställd personal i nödvändig utsträckning.

13.6 ORIKTIGA UPPGIFTER I SAMBAND MED SKADA

Om den försäkrade uppsåtligt eller av grov vårdslöshet oriktigt uppger, förtiger eller döljer något av betydelse för skadans bedömning är försäkringsgivaren gentemot försäkrad berättigad till skäligt avdrag från ersättning som annars borde ha betalats eller till fullständig befrielse från sina åtaganden. Avdrag eller befrielsen enligt ovan gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som lämnat oriktiga uppgifter.

13.7 POLISUTREDNING, POLISINTYG OCH DOMSTOLSAVGÖRANDE

Föranleder skada polisutredning eller domstolsavgörande ska förundersökningsprotokoll och eventuell efterföljande dom sändas till försäkringsgivaren.

13.8 POLISUTREDNING OCH RÄTTEGÅNG MED MERA

Har försäkrad i sak som kan beröra försäkringen kallats till förhör inför polismyndighet eller annan myndighet eller har han i sådan sak instämt till domstol, ska han omedelbart underrätta försäkringsgivaren om detta. Försäkringsgivaren äger rätt att utse rättegångsombud samt lämna denne för rättegången erforderliga anvisningar och instruktioner.

Försäkrad är även skyldig att utan ersättning tillse att i erforderlig utsträckning vittnes- och sakkunnigbevisning kan föras med hjälp av hos honom anställd personal.

Försäkrad är skyldig att aktivt medverka i rättegång eller annat rättsligt förfarande. Om ansvar har sin grund i dom som grundas på den försäkrades passivitet eller utevaro från rättens sammanträde eller part underlåtelse att avge svar (tredskodom) äger försäkringsgivaren rätt till fullständig befrielse från sina åtaganden, om det inte är uppenbart att domslutet skulle ha blivit detsamma efter en materiell prövning.

13.9 ANSVARSBEGRÄNSNING

Medför ansvarsbegränsning i avtal inskränkning i **försäkringstagarens** skadeståndsskyldighet och avstår **försäkringstagaren** från att åberopa ansvarsbegränsningen, föreligger inte ersättningsskyldighet för försäkringsgivaren.

13.10 UPPGÖRELSE I GODO

Om den försäkrade utan försäkringsgivarens tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningskrav eller utbetalar ersättning, är försäkringsgivaren fritt från ansvar om inte kravet uppenbart var lagligen grundat.

Den försäkrade är - om försäkringsgivaren så önskar - skyldig att medverka till uppgörelse i godo med den skadelidande.

Har försäkringsgivaren förklarat sig villig att göra upp i godo med den som kräver skadestånd, är försäkringsgivaren fri från skyldighet att svara för därefter uppkommen kostnad, skadestånd samt att företa ytterligare utredning.

13.11 RÄNTEBESTÄMMELSER

Ersättning lämnas inte för räntekostnad som uppkommit på grund av den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som enligt detta villkor ankommer på honom.

13.12 ANSVARSBEGRÄNSNING

Om den försäkrade inte iakttar sina skyldigheter enligt bestämmelserna i punkt 13 och om det kan ha varit till men för försäkringsgivaren, är försäkringsgivaren berättigad till skäligt avdrag på den ersättning som annars borde ha betalats, eller till fullständig befrielse från ersättningsskyldighet.

15 Ersättningsregler

Skada ersätts enligt skadeståndsrättsliga regler.

15.4 SKADEERSÄTTNING

Försäkringsgivaren ersätter

- kostnader och skadestånd enligt åtagande i punkt 6.2
  - räddningskostnad enligt, punkt 12.3
- med avdrag för
- självrisk enligt punkt 10.

B Rättsskyddsförsäkring

1 Tvister

Se även Gemensamma bestämmelser enligt punkt 4 nedan.

1.2 NÄR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER

1.2.1 FÖRSÄKRING I KRAFT I MINST TVÅ ÅR

Försäkringen gäller för tvist som uppkommer under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden) under förutsättning att **försäkringstagaren** har haft rättsskyddsförsäkring för angiven verksamhet i kraft under en sammanhängande tid av minst 2 år, antingen hos försäkringsgivaren eller i annat försäkringsbolag.

1.2.2 FÖRSÄKRING I KRAFT MINDRE ÄN TVÅ ÅR

Försäkringen gäller även för tvist som uppkommer om försäkringen har varit i kraft kortare tid än 2 år vid tvistens uppkomst, om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat sedan försäkringen trädde i kraft.

1.2.3 VERKSAMHET SOM UPPHÖRT

Har försäkringen upphört att gälla på grund av att den försäkrade verksamheten upphört, gäller försäkringen för tvist som uppkommer efter försäkringstiden, om de händelser och omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade under den tid försäkringen var i kraft och det därefter inte har gått mer än 10 år.

Anmärkning

Med tvist menas att rättsligen grundat krav framställs och helt eller delvis aktivt avvisas av part.

1.3 VAR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER

Försäkringen gäller för tvist eller mål dels med motpart som har hemvist inom Norden, EU eller EFTA, dels som avser fastighet belägen inom Norden.

1.6 VAD FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR

Försäkringsgivaren betalar i följande fall (punkt 1.6.1 till 1.6.4) nödvändiga och skäliga ombuds- och rättegångskostnader som den försäkrade inte kan få betalda av motparten samt skäliga utredningskostnader beställda av ombudet.

1.6.1 I TVIST UTAN RÄTTEGÅNG

Den försäkrades egna ombudskostnader i tvist som kan prövas som tvistemål (t-mål) av tingsrätt, fastighetsdomstol, statens VA-nämnd, Mark- och miljödomstol i Sverige eller motsvarande domstolar i övriga nordiska länder. Såvitt gäller miljödomstol avses endast tvist om skadestånd enligt 32 kap Miljöbalken (1998:808). Försäkringen gäller således inte för tvist som endast kan handläggas av administrativa myndigheter, förvaltningsdomstolar eller andra specialdomstolar än vad som anges ovan.

Är tvisten sådan att den först handläggs av annan instans (till exempel kronofogdemyndighet, hyresnämnd, konkurrensverket eller lantmäterimyndighet) betalas endast kostnader som uppkommer efter sådan prövning eller handläggning.

1.6.2 I TVIST MED RÄTTEGÅNG

Försäkringen ersätter rättegångskostnader i tvist enligt punkt 1.6.1 - både den försäkrades egna och sådana som denne efter domstolsprövning förpliktas att utge - som uppstår vid angivna domstolar eller överdomstolar till dessa. I sådana mål gäller försäkringen även för resning, dock endast om resning beviljas, samt även för hyresmål som prövas av Svea Hovrätt. Med rättegångskostnad avses även kostnad för medlare, förordnad enligt 42 kap rättegångsbalken (1942:740).

Rättegångskostnader som den försäkrade vid förlikning under rättegång åtar sig att betala till motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt den försäkrade att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats.

1.6.3 I TVIST MED SKILJEFÖRFARANDE

Försäkringen gäller för kostnader för skiljeförfarande, om tvisten utan sådant förfarande kunde ha prövats av i punkt 1.6.1 första stycket nämnda domstolar. Ersättning lämnas för kostnader för skiljeförfarande - både den försäkrades egna och sådana som han förpliktigas utge - med undantag för ersättning till skiljemännen.

1.6.4 I TVIST UTANFÖR NORDEN

Vid tvist utanför Norden gäller försäkringen endast vid prövning av allmän domstol.

1.7 VAD FÖRSÄKRINGEN INTE GÄLLER FÖR

Utöver allmänna undantag enligt Allmänna avtalsbestämmelser AA, punkt 6.1 och punkt 4.7 nedan, gäller följande undantag.

1.7.1 ARBETSTVIST

Försäkringen gäller inte för tvist, mål eller ärende som rör förhållandet mellan arbetsgivare och nuvarande eller förutvarande **arbetstagare**.

1.7.2 SMÅMÅL

Försäkringen gäller inte för tvist där värdet av vad som yrkas är lägre än 0,5 prisbasbelopp och därmed ska handläggas enligt reglerna 1 kap 3 d § Rättegångsbalken (1942:74) - så kallade småmål. Dessa undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet.

1.7.3 ÖVERLÅTET ANSPRÅK

Försäkringen gäller inte för tvist som avser fordran eller annat anspråk, som överlåtits på den försäkrade eller som gäller borgensåtagande eller liknande åtagande.

1.7.4 FORDON

Försäkringen gäller inte för tvist som gäller den försäkrade såsom ägare, brukare eller förare av motor-drivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, luftfartyg, skepp, ång-, motor- eller segelbåt.

1.7.5 FASTIGHET

Försäkringen gäller inte för tvist som gäller den försäkrade såsom ägare av annan fastighet eller innehavare av annan tomträtt än vad som anges i försäkringsbrevet och inte heller då tvist har samband med köp eller försäljning av fastighet eller tomträtt.

1.7.6 MARK- OCH MILJÖDOMSTOL

Försäkringen gäller inte för tvist som kan falla under prövning av Mark- och miljödomstol och där den försäkrade är att anse som sökande part.

1.7.7 MILJÖFARLIG VERKSAMHET

Försäkringen gäller inte för tvist som rör sådan av **försäkringstagaren** bedriven eller planerad verksamhet eller del av denna som enligt föreskrifter i Miljöbalken (1998:808) kallas miljöfarlig verksamhet, oavsett om dessa föreskrifter åberopas eller inte.

1.7.8 FÖRSÄKRING

Försäkringen gäller inte för tvist som avser skadestånd mot den försäkrade om trafik- eller ansvarsförsäkring täcker eller skulle kunna täcka sådant skadeståndsansvar. Detta gäller oavsett om sådan försäkring är gällande eller inte.

1.7.9 KONKURS

Försäkringen gäller inte för tvist där den försäkrade är konkursgäldenär eller part i ackordsförhandling utan konkurs eller part i förfarande som gäller företagsrekonstruktion.

1.7.10 OBEFOGAT INTRESSE

Försäkringen gäller inte för tvist där den försäkrade inte har befogat intresse av att få sin sak prövad.

1.7.11 BROTT

Försäkringen gäller inte för tvist som gäller skadestånd eller annat anspråk riktat mot försäkrad på grund av gärning som föranleder misstanke om eller åtal för brott som kräver uppsåt för straffbarhet.

1.7.12 PATENT OCH FÖRETAGSHEMLIGHET

Försäkringen gäller inte för tvist som avser patent eller företagshemlighet.

1.7.13 MARKNADSFÖRINGSLAGEN

Försäkringen gäller inte för tvist, mål eller ärende enligt Marknadsföringslagen (2008:406).

1.7.14 MEDFÖRSÄKRADE BOLAG

Försäkringen gäller inte för tvist som uppkommer mellan företag inom samma koncern eller mellan delägare, eller mellan andra som omfattas av detta försäkringsavtal (medförsäkrade).

2 Skattemål

Se även Gemensamma bestämmelser enligt punkt 4 nedan.

2.2 NÄR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER

Försäkringen gäller för tvist i skattemål under förutsättning att försäkringen varit i kraft under det beskattningsår då den händelse som orsakar tvisten inträffade och alltjämt är i kraft när målet anhängiggörs. Rättsskyddsförsäkring för skattemål för angiven verksamhet i annat försäkringsbolag under del av denna tid får tillgodoräknas försäkrad.

2.3 VAR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER

Försäkringen gäller för skattemål i Sverige.

2.6 VAD FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR

Försäkringen gäller för nödvändiga och skäliga ombudskostnader i förvaltningsdomstol, kammarrätt och högsta förvaltningsdomstolen vid tvist i skattemål angående taxering av den försäkrade verksamheten.

2.7 VAD FÖRSÄKRINGEN INTE GÄLLER FÖR

Utöver allmänna undantag enligt Allmänna avtalsbestämmelser AA, punkt 6.1 och punkt 4.7 nedan, gäller följande undantag.

2.7.1 SKATTEBROTT

Försäkringen gäller inte skattemål avseende skattebrottslagstiftning.

2.7.2 SKÖNSTAXERING

Försäkringen gäller inte skattemål avseende skönstaxering.

2.7.3 FÖRHANDBESKED

Försäkringen gäller inte skattemål avseende förhandsbesked.

2.7.4 EFTERTAXERING

Försäkringen gäller inte skattemål avseende eftertaxering som beror på att försäkrad fullgjort sin uppgiftsplikt på ett oriktigt sätt.

2.7.5 FASTIGHETSTAXERING

Försäkringen gäller inte skattemål avseende fastighetstaxering.

2.7.6 AKTIER

Försäkringen gäller inte skattemål som har samband med köp eller försäljning av aktier eller andra andelsbevis.

2.7.7 SMÅMÅL

Försäkringen gäller inte skattemål avseende beskattningsfråga där skattebeloppet är lägre än 0,5 **prisbasbelopp**.

2.7.8 AVGIFT - SKATTETILLÄGG

Försäkringen gäller inte vid skattemål avseende avgifter eller skattetillägg.

2.7.9 OMBUDSKOSTNAD OCH STATLIGA MEDEL

Försäkringen gäller inte vid skattemål avseende ombudskostnader i den mån dessa kan betalas av statliga medel.

2.7.10 MERVÄRDESSKATT

Försäkringen gäller inte vid skattemål avseende mervärdesskatt.

3 Miljöbrott

Se även Gemensamma bestämmelser enligt punkt 4 nedan.

3.2 NÄR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER

Försäkringsgivaren lämnar rättsskydd om den försäkrade visar att de händelser eller omständigheter som ligger till grund för misstanke om brott inträffat under den tid rättsskyddsförsäkringen varit i kraft. Rättsskydd lämnas också om försäkringen varit i kraft sedan minst två år när den försäkrade delgavs misstanke om brott.

3.3 VAR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER

Försäkringen gäller vid misstanke om eller åtal för gärning som begåtts i Sverige.

3.6 VAD FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR

Försäkringsgivaren ersätter nödvändiga och skäliga kostnader för försvar av den försäkrade när denne misstänks eller åtalats för brott mot arbetsmiljön eller den yttre miljön. Försäkringen gäller dock inte om den försäkrade misstänks eller åtalats för uppsåtlig gärning.

3.7 VAD FÖRSÄKRINGEN INTE GÄLLER FÖR

Se punkt 4.7 nedan.

4 Gemensamma bestämmelser

4.1 VEM FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR

Försäkringen gäller för försäkringstagaren (den försäkrade) och dennes **arbetstagare** för skada orsakad i tjänsten.

4.1.1 FASTIGHETS RÄTTSSKYDD

Vid tvist enligt punkt 1 gäller försäkringen för **försäkringstagaren** såsom ägare, brukare eller nyttjanderättshavare av fastighet, där verksamheten bedrivs och som till övervägande del används för denna.

4.4 FÖRSÄKRAD VERKSAMHET

Försäkringen gäller för i försäkringsbrevet angiven verksamhet.

4.7 VAD FÖRSÄKRINGEN INTE GÄLLER FÖR

Utöver undantag enligt punkt 1.7 samt 2.7 och allmänna undantag enligt Allmänna avtalsbestämmelser AA, punkt 6.1, gäller följande undantag.

4.7.1 EGET ARBETE MED MERA

Försäkringen gäller inte för kostnader som avser

- eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle
- utredning om innehållet i rätt gällande utanför EU och EFTA
- ombuds resor utanför EU och EFTA
- verkställighet av dom, beslut eller avtal.

4.7.2 VISSA MERKOSTNADER

Försäkringen gäller inte för merkostnader som kan uppstå genom att den försäkrade

- anlitar flera ombud eller byter ombud
- anlitar annat ombud än vad som är lämpligt med hänsyn till orten där tvisten prövas eller ärendets natur
- gör sig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt handlar försumligt
- underlåter att i eller utom rättegång tillvarata möjligheten att få ersättning av staten eller av motpart
- krävs på högre ersättning för ombuds- och utredningskostnader än vad som utdömts vid domstolsprövning.

4.7.3 STATLIG RÄTTSHJÄLP

Försäkringen gäller inte för kostnad som skulle ha betalats av allmänna medel om den försäkrade ansökt om allmän rättshjälp.

4.9 FÖRSÄKRINGSBELOPP - HÖGSTA ERSÄTTNING

4.9.1 TVIST OCH SKATTEMÅL

Försäkringsgivarens ersättningskyldighet vid varje tvist eller skattemål anges i försäkringsbrevet. Ersättningen för samtliga tvister som uppkommer under ett försäkringsår är begränsad till SEK 1 000 000. En skada föreligger om två eller flera av de försäkrade står på samma sida i en tvist. Även om den försäkrade har flera tvister ska dessa räknas som en skada om yrkande stöder sig på väsentligen samma grund. Flera skattemål anses som ett mål om de hänför sig till samma beskattningsår. Kan den försäkrade i en och samma skada få ersättning från flera försäkringar i ett eller flera försäkringsbolag begränsas ersättningen så att den tillsammans med ersättningen från övriga försäkringar uppgår till högst SEK 200 000.

4.9.2 MILJÖBROTT

Försäkringsgivarens ersättningskyldighet är vid varje brottmål begränsad till det belopp som anges i försäkringsbrevet.

Har åtal väckts mot någon för flera brott eller har åtal väckts mot flera för att ha tagit del i samma brott och handläggs åtalet i en rättegång utgör högsta ersättning ett försäkringsbelopp.

4.10 SJÄLVRISK

4.10.1 TVIST OCH SKATTEMÅL

Vid varje skadetillfälle dras från de sammanlagda ersättningsbara kostnaderna enligt punkt 1.6 och 2.6 ett belopp som utgör den försäkrades självrisk. Självrisk är 20% av **prisbasbeloppet** samt 20% av över-skjutande kostnad. Endast en självrisk tillämpas om flera skattemål hänför sig till samma beskattningsår.

4.10.2 MILJÖBROTT

Självrisk är 20% av **prisbasbeloppet** vid varje skada om inte annat anges i försäkringsbrevet/beviset. Endast en självrisk tillämpas vid skada enligt 4.9.2 - andra stycket.

4.12 ÅTGÄRDER VID SKADA

4.12.1 OMBUD VID TVIST ELLER SKATTEMÅL

För att försäkringen ska gälla måste den försäkrade anlita ombud. Ombud ska anlitas innan talan väcks i domstol. Är tvist sådan att den enligt punkt 1.6.1 först ska prövas av annan instans, ska ombud anlitas senast när sådan tvist överklagas. Val av ombud utanför Norden får endast ske i samråd med försäkringsgivaren. Ombudet ska vara lämpligt med hänsyn till de krav som svensk lag eller det lands lag där processen drivs ställer på ett ombud och antingen vara

- ledamot av Sveriges Advokatsamfund (advokat) eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot
- annan person som för den enskilda tvisten uppfyller kraven på lämplighet.

Ombudet, försäkringsgivaren och den försäkrade har rätt att begära prövning hos Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor av ombudets lämplighet. Nämndens beslut är endast rådgivande. Vid tvist gällande skäligheten av ombudets arvode och övriga kostnader mellan ombud som är ledamot av Sveriges Advokatsamfund (advokat) eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot samt försäkringsgivaren ska prövning ske hos Ombudskostnadsnämnden. Ombudet och försäkringsgivaren förbinder sig att godta utfallet av sådan prövning.

Övriga ombud och försäkrad har rätt att begära prövning av skäligheten i arvode och övriga kostnader hos Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor. Ombudet och försäkrad förbinder sig att godta utfallet av sådan prövning.

4.12.2 OMBUD VID MILJÖBROTT

Den försäkrade ska i första hand hos rätten begära att offentlig försvarare förordnas om förutsättning härför finns. I annat fall ska den försäkrade anlita ombud som är lämpligt med hänsyn till bostadsort och ärendets natur och som godkänns av försäkringsgivaren. Om den försäkrade inte anlitar ombud gäller inte försäkringen.

4.13 ANMÄLAN OM SKADA

Den som gör gällande anspråk på försäkringsersättning eller annat försäkringskydd måste anmäla detta till försäkringsgivaren, inom ett år från tidpunkten för tvistens eller skattemålets uppkomst eller efter det att den försäkrade delgivits misstanke om miljöbrott.

Den försäkrade är skyldig att utan dröjsmål lämna försäkringsgivaren handlingar och andra upplysningar som kan vara av betydelse för utredning av rättsskyddsersättning.

4.13.4 ORIKTIGA UPPGIFTER I SAMBAND MED SKADA

Om den försäkrade uppsåtligt eller av grov vårdslöshet oriktigt uppger, förtiger eller döljer något av betydelse för skadans bedömning är försäkringsgivaren gentemot försäkrad berättigad till skäligt avdrag från ersättning som annars skulle ha betalats eller till fullständig befrielse från sina åtaganden.

4.13.8 RÄNTEBESTÄMMELSER

Ersättning lämnas inte för räntekostnad som uppkommit på grund av den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som enligt detta villkor ankommer på honom.

4.13.9 PÅFÖLJD VID ÅSIDOSÄTTANDE AV SKYLDIGHET ATT ANMÄLA SKADA MED MERA

Om den försäkrade inte iakttar sina skyldigheter enligt bestämmelserna i punkt 4.13 och om det kan ha varit till men för försäkringsgivaren, är försäkringsgivaren berättigad till skäligt avdrag från den ersättning som annars skulle ha betalats, eller till fullständig befrielse från ersättningsskyldighet.

4.15 ERSÄTTNINGSGREGLER

Ersättning betalas till den försäkrades ombud för försäkrads egna ersättningsbara kostnader enligt punkt 1.6, 2.6 eller 3.6 när ärendet slutredovisats, i den mån försäkringsbeloppet inte tagits i anspråk av motpart genom verkställighet av dom eller liknande förfarande. Om försäkrad blir, eller riskerar att bli, ersättningsskyldig för flera, har försäkringsgivaren rätt att fördela resterande del av försäkringsersättningen. Ersättning a conto förutsätter särskild prövning. Försäkringsgivaren åtar sig a conto-utbetalning högst en gång var 3:e månad.

4.15.1 ERSÄTTNINGSKRAV

Ersättningskrav ska framställas till försäkringsgivaren, inom ett år från tidpunkten för tvistens eller skattemålets uppkomst eller efter det att den försäkrade delgivits misstanke om miljöbrott. Annars går rätten till ersättning eller försäkringsskydd förlorad.

Anmärkning

Försäkrad anses ha fått kännedom om sin fordran när ombud anlitas i tvist.

4.16 TIDPUNKT FÖR BETALNING AV ERSÄTTNING

4.16.1 BETALNING AV ERSÄTTNING

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade fullgjort vad som åligger honom enligt punkterna 4.12 och 4.13.

All ersättning betalas i svensk valuta.

4.16.2 DRÖJSMÅLSRÄNTA

Betalas ersättning senare än vad som anges i punkt 4.16.1 betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. Ränta betalas dock inte om den är mindre än SEK 200. Försäkringsgivaren betalar dock inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som åligger honom enligt bestämmelserna i punkterna 4.12 och 4.13.

C Krisförsäkring

1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för **försäkringstagaren** och dennes arbetstagare i den försäkrade verksamheten (de försäkrade).

2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller vid händelse enligt punkt 6 som inträffar under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för händelse som inträffar inom Norden.

6 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen omfattar kristerapi för försäkrad person som drabbas av akut psykisk kris orsakad av

- **rån**, hot eller **överfall**
- allvarligt **olycksfall**
- annan traumatisk händelse som **brand**, **explosion** eller naturkatastrof som inträffar i samband med tjänsten.

9 Försäkrad behandling och Högsta ersättning

9.1 FÖRSÄKRAD BEHANDLING

Försäkringen omfattar maximalt 10 behandlingar per skada och försäkrad. Behandlingen ska utföras i Sverige av legitimerad psykolog och påbörjas inom en tolv månadersperiod från skadetillfället. Samtliga kostnader ska på förhand godkännas av Försäkringsgivaren.

9.2 HÖGSTA ERSÄTTNING

Försäkringsgivarens ersättningsskyldighet är begränsad till SEK 20 000 per försäkrad och sammanlagt till SEK 400 000 per skadetillfälle.

10 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

13 Anmälan om skada mm

Den som gör gällande anspråk på försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste anmäla detta inom ett år från tidpunkten då den psykiska krisen startade. Annars går rätten till ersättning eller försäkringsskydd förlorad.

13.2 SKYLDIGHET ATT LÄMNA UPPLYSNINGAR

Den försäkrade är skyldig att utan dröjsmål lämna försäkringsgivaren handlingar och andra upplysningar som kan vara av betydelse för utredning av skadan.

13.4 ORIKTIGA UPPGIFTER I SAMBAND MED SKADA

Om den försäkrade uppsåtligen eller av grov vårdslöshet oriktigt uppger, förtiger eller döljer något av betydelse för skadans bedömning är försäkringsgivaren gentemot försäkrad berättigad till skäligt avdrag från ersättning som annars skulle ha betalats eller till fullständig befrielse från sina åtaganden.

13.8 RÄNTEBESTÄMMELSER

Ersättning lämnas inte för räntekostnad som uppkommit på grund av den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som enligt detta villkor ankommer på honom.

13.9 PÅFÖLJD VID ÅSIDOSÄTTANDE AV SKYLDIGHET ATT ANMÄLA SKADA MED MERA

Om den försäkrade inte iakttar sina skyldigheter enligt bestämmelserna i punkt 13 och om det kan ha varit till men för försäkringsgivaren, är försäkringsgivaren berättigad till skäligt avdrag på den ersättning som annars skulle ha betalats, eller till fullständig befrielse från ersättningsskyldighet.

15 Ersättningsregler

Försäkringsgivaren ersätter verifierade kostnader för kristerapi enligt punkt 6.

16 Tidpunkt för betalning av ersättning

16.1 BETALNING AV ERSÄTTNING

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade fullgjort vad som åligger honom enligt punkt 13.

16.2 DRÖJSMÅLSRÄNTA

Betalas ersättning senare än vad som anges i punkt 16.1 betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. Ränta betalas dock inte om den är mindre än SEK 200. Försäkringsgivaren betalar dock inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som åligger honom enligt bestämmelserna i punkt 13.

D Kollektiv olycksfallsförsäkring (Tilläggsförsäkring)

1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för den grupp personer som är angivna i försäkringsbrevet.

2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar under den tid försäkringen är i kraft.

6 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för rätt till ersättning vid olycksfallsskada. En olycksfallsskada är en kroppsskada, som drabbar den försäkrade ofrivilligt, genom en plötslig yttre händelse. Med olycksfallsskada jämföras kroppsskada som uppkommit genom förfrysning, värmeslag eller solsting. Den dag en sådan skada visar sig anses vara tidpunkten för olycksfallet.

6.1 KOSTNADER

Ersättning lämnas för nödvändiga och skäliga kostnader, som inte kan ersättas från annat håll enligt lag och författning, konvention eller från annan försäkring. Därför kan ersättning inte lämnas för kostnader, som omfattas av lagen om arbetsskadeförsäkring (LAF) eller av trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA) eller motsvarande. Om försäkrad inte är ansluten till allmän försäkringskassa i Sverige, lämnas bara ersättning för de kostnader, som skulle ha ersatts om den försäkrade varit ansluten. Ersättning lämnas för kostnader, som uppstår inom fem år från skadetillfället. För tandvårdskostnader som uppstår för försäkrat barn kan ersättningstiden förlängas tills barnet uppnått vuxen ålder. Försäkringen gäller inte för kostnader i samband med privat sjukvård.

6.2 LÄKARVÅRD

Ersättning lämnas för kostnader för läkarvård. För vård på annat sjukhus än sådant som tillhör eller som drivs av kommun eller landsting lämnas ersättning om försäkringsgivaren i förväg träffat överenskomst med den försäkrade om detta.

6.3 SJUKHUSVÅRD

Ersättning lämnas för den vårdavgift, som inte motsvarar inbesparade levnadsomkostnader. Ersättning lämnas högst med SEK 40 per vård dag.

6.4 BEHANDLING, HJÄLPMEDEL OCH INTYG

Ersättning lämnas för behandlings- och hjälpmedelskostnader, som läkare föreskriver för läkningen av skadan. Ersättning lämnas för kostnader för läkarintyg och andra handlingar, som Försäkringsgivaren begär.

6.5 LÄKEMEDEL

Ersättning lämnas för läkemedelskostnader som läkare ordinerar för läkningen av skadan.

6.6 TANDBEHANDLING

Ersättning lämnas för behandlingskostnader hos tandläkare. Kostnaden ska, med undantag för kostnad för akutbehandling, godkännas av försäkringsgivaren, innan behandlingen påbörjas.

6.7 RESOR

Ersättning lämnas för kostnader för resor i samband med vård och behandling. Om resor till och från arbetsplats eller skola måste ske på annat sätt än normalt och läkare intygar detta, kan merkostnaden ersättas.

6.8 SKADADE TILLHÖRIGHETER OCH MERKOSTNADER

Om olycksfallsskadan medfört sjukskrivning under minst åtta dagar, kan ersättning lämnas för

- den försäkrades tillhörigheter som skadats eller förstörts vid skadetillfället. Högsta ersättning är SEK 20 000. Ersättning lämnas antingen för den reparationskostnad som uppstår eller för den förstörda tillhörighetens dagsvärde
- den försäkrades nödvändiga och oundvikliga merkostnader som till följd av olycksfallsskadan uppstår under den akuta läkningstiden. Högsta ersättning är SEK 120 000.

6.9 REHABILITERING

Ersättning lämnas för rehabiliterings- och hjälpmedelskostnader. Kostnaden ska ha uppkommit efter läkningstiden och på förhand godkänts av Försäkringsgivaren. Ersättning lämnas för kostnader upp till SEK 80 000 för

- vård och behandling av läkare eller annan sjukvårdsutbildad person
- arbetsprövning, arbetsträning eller omskolning
- tekniska hjälpmedel, som kan underlätta den dagliga livsföringen.

6.10 INVALIDITET

Vid bedömning av invaliditet skiljer man på medicinsk och ekonomisk invaliditet.

6.10.1 MEDICINSK INVALIDITET

Med definitiv medicinsk invaliditet menas att olycksfallsskadan medfört bestående nedsättning av kropps-funktionen. Med medicinsk invaliditet jämställs förlust av sinnesfunktion eller inre organ. Invaliditetsgra-den bestäms med ledning av tabeller, som är gemensamma för samtliga försäkringsbolag.

För rätt till ersättning ska olycksfallsskadan, inom tre år från skadetillfället, ha medfört någon mätbar invaliditet. Om den försäkrade avlider innan ärendet avslutats lämnas invaliditetsersättning till dödsboet med det belopp, som svarar mot den säkerställda medicinska invaliditeten. Ersättning lämnas inte om dödsfallet inträffar inom 12 månader från skadetillfället.

6.10.1.1 ÄRRERSÄTTNING

Har ersättning för medicinsk invaliditet lämnats, kan ersättning även lämnas för missprydande ärr. Ersätt-ningens storlek bestäms med ledning av en av försäkringsgivaren fastställd tabell.

6.10.2 EKONOMISK INVALIDITET

Med ekonomisk invaliditet menas att olycksfallsskadan medfört bestående nedsättning av arbetsför-mågan med minst 50 %. Arbetsförmågan anses bestående nedsatt när samtliga möjligheter till arbete i annat yrke prövats och försäkringskassan beviljat förtidspension enligt lagen om allmän försäkring. Er-sättning lämnas för den försäkrades ekonomiska invaliditet om olycksfallsskadan till minst 50 % orsakat förtidspension. Innan den ekonomiska invaliditeten inträtt ska olycksfallsskadan dessutom ha medfört medicinsk invaliditet. Har försäkrad helt sjukbidrag eller hel förtidspension vid skadetillfället, lämnas inte ersättning för ekonomisk invaliditet. Har försäkrad halvt eller två tredjedels sjukbidrag eller förtidspen-sion vid skadetillfället, lämnas ersättning för ekonomisk invaliditet med högst den del som svarar mot förlusten av den resterande arbetsförmågan. Om försäkrad beviljas förtidspension från och med fyllda 60 år, oavsett tidpunkten för skadetillfället, lämnas ersättning för ekonomisk invaliditet, endast om den medi-cinska invaliditeten till följd av olycksfallsskadan är 50 % eller högre.

6.10.3 FÖRSÄKRINGSBELOPP

Om inte annat anges i försäkringsbrevet/beviset utgör försäkringsbeloppet vid fullständig:

- medicinsk (100 %) invaliditet SEK 300 000
- ekonomisk (100 %) invaliditet SEK 600 000

Ersättning betalas ut i förhållande dels till invaliditetsgraden/nedsättningen av den försäkrades arbets-förmåga, dels till den försäkrades ålder vid skadetillfället. Om den försäkrade vid skadetillfället är 46 år eller äldre minskas ersättningen för medicinsk invaliditet med 2,5 procentenheter för varje år åldern överstiger 45 år. Vid ekonomisk invaliditet minskas ersättningen med 5 procentenheter för varje år åldern överstiger 45 år. För samma skadefall kan ersättning aldrig lämnas för både medicinsk och ekonomisk invaliditet. Ersättning lämnas för den invaliditet som ger det högsta beloppet.

6.10.4 RÄTTEN TILL INVALIDITETSERSÄTTNING

Rätt till invaliditetskapital inträder om olycksfallsskadan inom 3 år från olycksfallet medför invaliditet och minst 12 månader förflutit från olycksfallet. Så snart den definitiva invaliditetsgraden fastställts, utbetalas invaliditetskapitalet.

Fastställelse av den definitiva invaliditetsgraden ska om möjligt ske inom 3 år från olycksfallet, men kan uppskjutas så länge detta enligt medicinsk erfarenhet eller med hänsyn till föreliggande rehabiliterings-möjligheter är nödvändigt.

Om behandlingen är helt avslutad och den definitiva invaliditetsgraden kan fastställas redan innan 12 må-nader förflutit från olycksfallet, inträder ersättningsrätten och ersättning utbetalas när invaliditetsgraden fastställts.

6.10.5 OMPRÖVNING

Om olycksfallsskadan medför att kroppsfunktionen väsentligen försämras eller att arbetsförmågan ytter-ligare nedsätts efter det att ärendet avslutats, har den försäkrade rätt att få ersättningen prövad på nytt. Omprövningen medges dock inte sedan mer än 10 år förflutit från skadetillfället.

6.10.6 VÄNTEERSÄTTNING

Kan den definitiva invaliditetsgraden inte fastställas när rätt till ersättning inträder, utbetalas **vän-teer-sättning** från denna tidpunkt till dess fastställelse sker.

Vid början av varje 12-månadersperiod (ersättningsår), räknat från den tidpunkt då rätten till ersättning inträdde, fastställs den invaliditetsgrad som ska tillämpas under ersättningsåret. Invaliditetsgraden är den som olycksfallet bedöms minst komma att ge upphov till.

Vän-teer-sättning under ersättningsåret utgör 6 % av det engångsbelopp som motsvarar den för ersättningsåret fastställda invaliditetsgraden.

Om **vän-teer-sättning** lämnats avräknas detta, när ärendet avslutas.

6.11 DÖDSFALLSKAPITAL

Om försäkrad avlider på grund av olycksfallsskadan inom tre år från skadetillfället, utbetalas SEK 20 000 till dödsboet.

7 Undantag och begränsningar

7.1 HÖGSTA ERSÄTTNING

Vid varje skadetillfälle är försäkringsgivarens ansvarighet begränsad till högst SEK 5 000 000. Denna begränsning gäller även om flera personer, som omfattas av ett eller flera försäkringsavtal hos försäkringsgivaren, skadas samtidigt.

7.2 HÄLSOTILLSTÅND

Försäkringen gäller inte för skada som uppkommit genom:

- smitta av bakterier eller virus
- användning av medicinska preparat, behandling eller undersökning som inte föranletts av olycksfallsskada som omfattas av denna försäkring.

Om hälsotillståndet försämrats beroende på ett kroppsfel som antingen redan fanns vid skadetillfället eller som tillstött senare utan samband med olycksfallsskadan, lämnas endast ersättning för de kostnader och den invaliditet som olycksfallsskadan medfört. Med kroppsfel menas sjukdom, sjuklig förändring, lyte eller men eller andra för den försäkrades ålder onormala förändringar.

7.3 VISTELSE UTANFÖR NORDEN

Om försäkrad vistas utanför Norden längre än 2 månader, gäller inte försäkringen. Vistelse utanför Norden anses inte avbruten genom tillfälligt uppehåll i Norden för läkarbesök, sjukhusvård, affärer, semester eller dylikt.

7.4 FÖRLORAD ARBETSINKOMST

För förlorad arbetsinkomst lämnas inte ersättning.

12 Åtgärder vid skada

Olycksfallsskada som kan ge rätt till ersättning ska anmälas till försäkringsgivaren så snart som möjligt, dock senast ett år från den tidpunkt då olycksfallet inträffade. Annars går rätten till ersättning förlorad. Blanketter kan rekvireras från försäkringsgivaren. De handlingar och övriga upplysningar, som försäkringsgivaren anser vara av betydelse, ska anskaffas av den försäkrade och sändas till försäkringsgivaren utan kostnad för försäkringsgivaren.

Om försäkrad drabbas av olycksfallsskada är en förutsättning för rätt till ersättning att den försäkrade:

- snarast anlitar läkare
- följer läkarens föreskrifter
- lämnar försäkringsgivaren originalkvitton på de kostnader som uppkommit
- följer försäkringsgivarens anvisningar

12.1 ORIKTIGA UPPGIFTER I SAMBAND MED SKADA

Om den försäkrade uppsåtligt eller av grov vårdslöshet oriktigt uppger, förtiger eller döljer något av betydelse för skadans bedömning är försäkringsgivaren gentemot försäkrad berättigad till skäligt avdrag från ersättning som annars borde ha betalats eller till fullständig befrielse från sina åtaganden. Avdrag eller befrielsen enligt ovan gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som lämnat oriktiga uppgifter.

16 Tidpunkt för betalning av ersättning

16.1 BETALNING AV ERSÄTTNING

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade fullgjort vad som åligger honom enligt punkt 12.

16.2 DRÖJSMÅLSRÄNTA

Betalas ersättning senare än vad som anges i punkt 16.1 betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. Ränta betalas dock inte om den är mindre än SEK 200. Försäkringsgivaren betalar dock inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som åligger honom enligt bestämmelserna i punkterna 12.

Definitioner

VÄNTEERSÄTTNING

Med vänteersättning avses den ersättning som utbetalas årligen fram till den tidpunkt då den definitiva invaliditetsgraden har fastställts.

E Avbrottsförsäkring vid arbetsförmåga (Tilläggsförsäkring)

1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för **försäkringstagaren** såsom juridisk person som driver den försäkrade rörelse. Försäkringen omfattar de i rörelsen verksamma personer (försäkrade personer) som anges i försäkringsbrevet/beviset.

Vid försäkringens tecknande ska den person som ska omfattas av försäkringen, uppfylla nedanstående krav. Personen ska

- inte vara äldre än 65 år
- vara **fullt arbetsför** och inte uppbära sjukpenning, sjukersättning, tidsbegränsad sjukersättning eller aktivitetsersättning
- vara folkbokförd i Sverige.

Hund som omfattas av försäkringen ska vara fullt arbetsför vid försäkringens tecknande.

Försäkringen omfattar försäkrad person till och med det försäkringsår denne fyller 65 år, om inte annat anges i försäkringsbrevet.

2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för **avbrott** som uppkommit under **ansvarstiden** till följd av att försäkrad person drabbats av **arbetsförmåga** eller avlider under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

Försäkringen gäller även för **avbrott** som uppkommer under **ansvarstiden** till följd av att försäkrad hund drabbas av olycksfall under den tid försäkringen är i kraft.

2.1 ANSVARSTID

Försäkringens **ansvarstid** är 12 månader vid arbetsförmåga, om inte annat anges i försäkringsbrevet. Vid dödsfall är **ansvarstiden** 4 månader. **Ansvarstiden** räknas från den dag arbetsförmågan uppstår eller dödsfall inträffar. Vid återkommande sjukdomsfall enligt 6.2 är den sammanlagda **ansvarstiden** 12 månader. Vid dödsfall till följd av pågående sjukdom är **ansvarstiden** 4 månader, dock längst 12 månader från den ursprungliga dagen då arbetsförmågan uppkommit.

4 Försäkrad verksamhet

Försäkringen gäller för i verksamheten hundförare.

5 Försäkrat intresse

Försäkringen avser endast försäkringstagarens intresse som består i att avbrott inte uppkommer genom inskränkning i den försäkrade rörelsen till följd av ersättningsbar skada enligt punkt 6.

6 Vad försäkringen gäller för

6.1 FÖRSÄKRADS ARBETSFÖRMÅGA/DÖDSFALL

Försäkringen lämnar ersättning för **avbrott** i den försäkrade rörelsen till följd av att försäkrad person drabbas av arbetsförmåga eller avlider. Försäkringen gäller endast för sådan sjukdom eller **olycksfall** som var oförutsedd vid försäkringens tecknande.

Försäkringen lämnar även ersättning för **avbrott** i den försäkrade rörelsen till följd av att försäkrad hund drabbas av olycksfall. Försäkringen gäller endast för sådant olycksfall som var oförutsedd vid försäkringens tecknande.

6.2 ÅTERKOMMANDE SJUKDOMSFALL

Upprepad arbetsförmåga på grund av samma sjukdom eller samma **olycksfall** eller följsjukdom till sådan sjukdom eller sådant **olycksfall** räknas som ett skedefall om inte den försäkrade har varit friskskriven under minst 6 månader mellan sjukskrivningsperioderna. Ingen ytterligare **karens** tillämpas och den sammanlagda **ansvarstiden** är 12 månader räknat från den dag då den försäkrade först drabbades av arbetsförmåga.

7 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för sådan sjukdom eller **olycksfall** som var känd vid försäkringens tecknande.

9 Försäkringsbelopp - Högsta ersättning

9.1 FÖRSÄKRINGSBELOPP

Försäkringsbeloppet för försäkrad person och hund anges i försäkringsbrevet och är ett **förstariskbelopp**.

9.2 HÖGSTA ERSÄTTNING

Högsta ersättning för avbrott per månad är maximerad till 70 % av 1/12 av angiven årsomsättning.

10 Karens

Med **karens** menas att ersättning inte lämnas under viss tid. **Karensen** räknas från den dag den försäkrade drabbats av arbetsoförmåga eller avlidit. **Karenstiden** är 30 dygn vid arbetsoförmåga. Vid dödsfall tillämpas ingen **karens**. Vid återkommande sjukdomsfall enligt punkt 6.2 tillämpas en **karens**.

11 Säkerhetsföreskrifter

Den försäkrade får inte använda alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel, narkotiska medel eller läkemedel på ett sådant sätt att det påverkar dennes handlande och att den försäkrade därigenom genom grov vårdslöshet förorsakar sjukdom eller ett **olycksfall** eller förvärrar dess följder.

11.20 PÅFÖLJD VID ÅSIDOSÄTTANDE AV SÄKERHETSFÖRESKRIFT

Har föreskrift enligt ovan inte iakttagits kan avdrag göras med upp till 100% av annars utgående ersättning. Avdrag görs inte om det kan antas att skadan skulle ha inträffat även om föreskriften iakttagits.

13 Anmälan av skada

När **försäkringstagaren** inser att arbetsoförmågan kommer att vara längre än 30 dygn, åligger det denne att utan dröjsmål göra anmälan till försäkringsgivaren, dock senast ett år från tidpunkten då arbetsoförmågan inträffade. Annars går rätten till ersättning förlorad. Personens arbetsoförmåga ska styrkas med läkarintyg. För fastställande av insjuknandedag ska läkarintyg föreligga från åttonde sjukdagen. Dödsfall ska styrkas med dödsfallsintyg.

Hunds arbetsoförmåga till följd av olycksfall ska styrkas av veterinärintyg.

13.2 ERSÄTTNINGSKRAV

Krav på försäkringsersättning ska framställas till försäkringsgivaren senast ett år från tidpunkten då arbetsoförmågan inträffade. Framställs kravet senare är försäkringsgivaren fri från ansvar.

14 Skadevärderingsregler

14.1 AVBROTT

Skada värderas till 1/12 per månad av det försäkringsbelopp som angetts för den försäkrade personen eller hunden.

14.3 ERSÄTTNINGSBEGRÄNSANDE FAKTORER

Påverkar andra faktorer än arbetsoförmågan eller dödsfallet skadans storlek - till exempel säsongs- eller marknadsmässiga variationer - tas hänsyn till detta vid skadevärderingen. Om försäkrad person är partiellt arbetsoförmögen och erhåller reducerad sjukpenning från försäkringskassan, reduceras försäkringsersättningen i motsvarande grad.

15 Ersättningsregler

Rätten till ersättning inträder efter **karenstidens** utgång och gäller under **ansvarstiden**, dock längst till dess att

- arbetsoförmågan upphört, eller
- den försäkrade rörelsen avyttrats eller avvecklats, eller
- den försäkrade personens anställning upphört.

15.1 SKADEERSÄTTNING

Försäkringsgivaren ersätter

- skada värderad enligt punkt 14
- kostnad för skadebegränsande åtgärder vilka inte beaktats vid skadevärderingen.

16 Tidpunkt för betalning av skadeersättning

Ersättning betalas med 1/12 av försäkringsbeloppet månadsvis i efterskott under **ansvarstiden**. Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. Räntan betalas dock inte om den är mindre än en procent av **prisbasbeloppet**.

Definitioner

FULLT ARBETSFÖR

Med fullt arbetsför menas att det vanliga arbetet kan fullgöras utan inskränkningar och att sjuklön från arbetsgivaren eller ersättnings från Försäkringskassan inte utbetalas. Med ersättning från Försäkringskassan avses sjuk- eller rehabiliteringsersättning, aktivitetsersättning, sjukersättning, tidsbegränsad sjukersättning eller annan ersättning på grund av arbetsoförmåga. För att vara fullt arbetsför krävs även att arbetsskadelivränta inte utbetalas eller att lönebidragsersättning eller vilande aktivitetsersättning/sjukersättning eller motsvarande ersättning inte är beviljad.